

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ UK

Pracoviště historické sociologie

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci Bc. Karolíny Jindrákové „Vývoj genderového rozdělení práce v domácnosti v závislosti na socioekonomických faktorech“.

Posuzovaná práce se věnuje tématu rodiny a domácnosti se zaměřením na fenomén „dělby práce v domácnosti“. Jde o relevantní sociologické téma, autorka byla navíc schopna dát mu vývojový a historicko-sociologický rozměr skrze využití výzkumů, které byly prováděny od sedmdesátých let minulého století.

V teoretické části práce autorka vychází zejména z teorií genderu a genderových stereotypů, což považují za velmi účelné, neboť centrální výzkumnou otázkou práce je právě to, jak lidé ve společnosti vnímají ideální a správné nastavení rozdělení práce v domácnosti což s genderovými stereotypy těsně souvisí.

Kromě sociálních teoretiků jako je Giddens či manželé Beckovi a teoretiček gender studies jako je Oakley či Renzetti klade autorka práce důraz zejména na „domácí“ autory a autorky (například Ivo Možný, Alena Křížková), což považují za odpovídající faktu, že centrální bod práce představuje analýza dat o české společnosti. Autorce tato znalost předchozích analýz stejného tématu dává větší nadhled a umožňuje hodnotit vývoj v delší perspektivě – byť pouze na obecné rovině, vzhledem k tomu, že otázky v dotaznících byly v dřívějších výzkumech formulovány jinak a nelze tedy jednoduše konstruovat dlouhé časové řady od sedmdesátých let, kdy podrobný výzkum tohoto tématu započal.

Metodologická část je pečlivě zpracovaná, autorka popisuje využitá data, metody analýzy i použité indikátory. Autorka také formuluje hypotézy, které v další části práce skutečně testuje. V empirické části práce autorka využívá pro analýzu čtyři datové soubory pokrývající období od roku 2013 do roku 2022 – jedná se o tři výzkumy CVVM Naše společnost a nakonec pro rok 2022 o „Výzkum doby covidové a postcovidové“, kde ovšem data sbíralo na zakázku také CVVM a data jsou s předchozími výzkumy plně srovnatelná.

Jak už bylo zmíněno, použitá data zjišťují nikoli skutečné rozdělení prací a zodpovědností v domácnostech respondentů, ale rozdělení vnímané jako ideální, což ale diplomantka v textu práce reflektuje a pracuje s tím.

Autorka nejprve na data aplikuje jednoduchou analýzu časových řad, ovšem už zde dochází k zajímavým zjištěním o proměnách „ideálu“ v minulých deseti letech ve směru k větší rovnosti rozdělení prací a odpovědnosti za domácnost (výrazně například u odpovědnosti za finanční zajištění rodiny). Následně autorka práce využívá binární logistickou regresi, aby ukázala, jaký vliv mají na volbu jednotlivých odpovědí vybrané sociodemografické proměnné, jako je pohlaví, věk, vzdělání, či rodinný status. I zde nacházíme zajímavé závěry (například o rozdílech vnímání ideální dělby práce v domácnosti mezi muži a ženami), některé z nich i poměrně překvapivé (například malý vliv věku respondentů).

Z formálního hlediska je práce v pořádku, je odpovídajícím způsobem členěna, autorka píše kultivovaně a řádně cituje zdroje.

Celkově práci hodnotím jako velmi vydařený analytický text, využívající pokročilé metody analýzy dat. Navrhuji hodnocení výborně.

Diskutovány by mohly být případně možnosti mezinárodního srovnání, které by mohly více nastínit proměny, které se, alespoň podle použitých dat, odehrály v české společnosti.

13. 9. 2023

Horka nad Moravou

PhDr. Martin Vávra PhD.